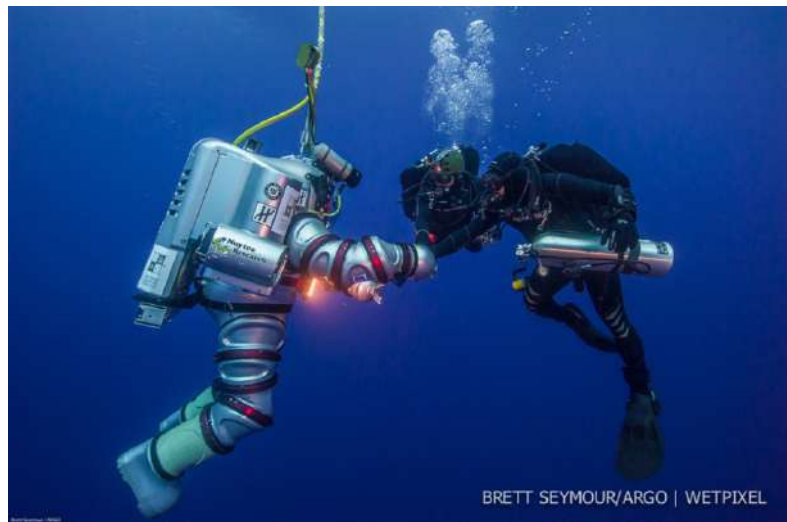

«Βουτώντας» στη διεπιστημονικότητα

Ο ελλαδικός χώρος έχει ταυτιστεί με την εικόνα της θάλασσας. Στο πέρασμα των χιλιετηρίδων η συγκεκριμένη γεωγραφική θέση συνδέθηκε άρρηκτα με την θάλασσα και την λεκάνη της Μεσογείου. Οι εκάστοτε αναλύσεις και ερμηνείες των αρχαιολόγων για τους πολιτισμούς του Αιγαίου και μετέπειτα της ηπειρωτικής Ελλάδας, των φύλων των παραλίων της Μικράς Ασίας και όσων πολιτισμών ανακαλύπτονται συνεχώς, είναι κράμα ανταλλαγής ιδεών και τεχνολογίας μέσα από τις ρότες της Μεσογείου.

Η ιστορία της ανθρώπινης παρουσίας στην Μεσόγειο είναι εντυπωσιακή. Οι θαλάσσιοι δρόμοι της Μεσογείου αποτέλεσαν μάλλον ανοιχτές πόρτες παρά εμπόδια στην επικοινωνία και την αλληλεπίδραση των πολιτισμών. Έτσι οι έρευνες της ενάλιας αρχαιολογίας έρχονται να συνδράμουν στην συμπλήρωση του πάζλ των ερωτημάτων αναφορικά από την φυσιογνωμία αυτών των πολιτισμών.

Μία από τις σημαντικότερες ενάλιες έρευνες των τελευταίων ετών στην Ελλάδα είναι των Αντικυθήρων. Έχουν παρέλθει ήδη τέσσερα έτη αρχαιολογικών ερευνών στην διάρκεια των οποίων έχουν σημειωθεί σημαντικά βήματα στην μελέτη του ναυαγίου. Το ναυάγιο των Αντικυθήρων αποτέλεσε την πρώτη παγκόσμια ενάλια αρχαιολογική έρευνα δεδομένου ότι το 1900 η ελληνική κυβέρνηση απέστειλε ομάδα σπογγαλιέων και ειδικών επιστημόνων για να ανακαλύψουν τους κρυμμένους θησαυρούς του. Ανάμεσα στα ευρήματα ξεχωρίζει η συλλογή αγαλμάτων του 1ου αι. π.Χ. και ο μηχανισμός των Αντικυθήρων, που προκαλεί παγκόσμιο

Το 2014 ήταν η πρώτη χρονιά που χρησιμοποιήθηκε το «Exosuit», ειδική στολή η οποία επιτρέπει στους δύτες να βρίσκονται ώρες στον βυθό της θάλασσας χωρίς να απαιτείται αποσυμπιέση κατά την άνοδο.

ενδιαφέρον, καθώς αναγνωρίζεται ως ο πρώτος υπολογιστής στην ανθρώπινη ιστορία.

Η συγκεκριμένη όμως ανασκαφική έρευνα είναι σημαντική και για έναν ακόμη λόγο. Η συγγραφή του ημερολογίου της υποβρύχιας ανασκαφής του χώρου συνιστά παγκοσμίως παράδειγμα στην εξέλιξη της ενάλιας αρχαιολογίας. Η αρχαιολογική έρευνα στον υποθαλάσσιο χώρο των Αντικυθήρων αποδεικνύει ότι οι νέες τεχνολογίες και οι πρωτοπόρες επιστημονικές εφαρμογές παράγουν ιδέες για διεπιστημονική προσέγγιση του αρχαίου κόσμου. Τα τελευταία χρόνια η ερευνητική ομάδα αποτελείται από επιστήμονες διαφόρων ειδικοτήτων οι οποίοι έχουν ασχοληθεί με την χαρτογράφηση του βυθού, τις 3D απεικονίσεις των ευρημάτων, την βιοαρχαιολογία, ενώ σύντομα θα υπάρξουν οστεοαρχαιολογικά αποτελέσματα βάσει των τελευταίων ανακαλύψεων. Η έρευνα των Αντικυθήρων δεν είναι η μοναδική ενάλια/υποβρύχια έρευνα στην Ελλάδα. Είναι όμως μια διεπιστημονική αφετηρία για τις μελλοντικές υποβρύχιας έρευνες και την καλύτερη μελέτη/ερμηνεία των αρχαιολογικών καταλοίπων που προέρχονται από την θάλασσα.

Μηριαία οστά τα οποία βρέθηκαν στην τοποθεσία του ναυαγίου των Αντικυθήρων.

Ελένη Πολυχρονάκη
Αρχαιολόγος & Φιλολόγος
linapolychronaki@hotmail.com

Περαιτέρω πληροφορίες για την έρευνα στο ναυάγιο των Αντικυθήρων: <http://antikythera.whoi.edu/about>